

Rikosoikeudelliset seuraamukset

Poliisi kirjaa aina alla mainituista rikoksista rikosilmoituksen, vaikka kyseessä olisi alle 15-vuotias (ei rikosoikeudellisessa vastuussa), hävittää laittomat aineet sekä kirjaa takavarikkopöytäkirjat sekä tekee alle 18-vuotiaista lastensuojeluilmoituksen. Päihdeiden käyttö on merkityksellinen seikka lastensuojelun toimenpiteiden suuntaamisessa.

Nikotiinituotteet

(nikotiinipussit, sähkösavuke, tupakka, nuuska)

Tupakan myyntirikos

- Rangaistus: sakko – 6 kuukautta vankeutta
- Koskee tilannetta, jossa henkilö myy, välittää tai luovuttaa tupakkatuotteen tai nikotiininesettä alle 18-vuotiaalle.
- Rikoshöydyn menettäminen

Laiton tuontitavaraan ryhtyminen

(esim. laittomasti maahantuotu nikotiinituote)

- Rangaistus: sakko – 1 vuosi 6 kuukautta vankeutta
- Henkilö kätkee, hankkii, ottaa haltuunsa tai välittää omaisuutta, jonka maahantuontiin liittyy salakuljetus- tai verorikos. Esimerkiksi on hallussa laittomasti maahantuotuja sähkösavukkeita yli 100 kpl. Poliisi kirjaa rikosilmoituksen ja asia etenee syyteharkintaan.
- Lievä tekemuoto: sakko
Nuorten kohdalla pääasiassa näitä, esimerkiksi laittomasti maahan tuodun nuuskan/sähkösavukkeen ostaminen tai hallussapito.

Salakuljetus (esim. nikotiinituotteiden tilaaminen ulkomailta ilman lupaa)

- Rangaistus: sakko – 2 vuotta vankeutta
- Tavarantoimitus tai vienti ilman lupaa, vaikka lupa olisi edellytys.
- Lievä salakuljetus: sakko

Huumausaineet

(huumausaineen käyttö, hallussapito, välittäminen)

1. Ensikertalainen, alle 18-vuotias (15–18 v)

- Poliisin puhuttelu: Kiinni jäänyt nuori kutsutaan poliisin puhutteluun, jossa käsitellään tapahtunutta, nuoren elämäntilannetta ja mahdollista tuen tarvetta. Mukana yleensä myös vanhempi ja/tai sosiaaliviranomainen.
- Suullinen huomautus: Tyypillisin seuraamus. Asia ei etene syyttäjälle eikä rikosrekisteriin tule merkintää.
- Hoitoonohjaus: Poliisi voi ohjata nuoren päihdehoitoon, jos siihen on tarvetta.

2. Toistuvat tapaukset tai vakavampi rikos

- Syyttäjälle eteneminen: Jos nuori jää kiinni uudelleen tai mukana on suurempi määrä huumausainetta (esim. epäily myynnistä), asia etenee syyttäjälle ja mahdollisesti oikeuteen.
- Rangaistukset:
 - o sakko
 - o nuorisorangaistus
 - o vankeus (ehdollinen tai ehdoton; nuorille kuitenkin lievempiä kuin aikuisille)

3. Muut mahdolliset seuraukset

- Ajokortti / mopokortti: voidaan peruuttaa; palauttaminen edellyttää puhtaita huumeuseuloja > Päihdeseuranta
- Opiskelu ja työnsaanti: vaikka rikosrekisterimerkintää ei tulisi, tieto voi vaikuttaa mahdollisuuksiin aloilla, joissa vaaditaan luotettavuutta (esim. turvallisuusala).

4. Rikosrekisterimerkintä

- Merkintä tulee ehdottomasta ja ehdollisesta vankeudesta sekä nuorisorangaistuksesta.
- Tietoja voidaan luovuttaa esimerkiksi luotettavuusarviointiin (opiskelu- tai työpaikat).
- Tiedot poistuvat rekisteristä rangaistuksen laadusta riippuen, aikaisintaan 5 vuoden kuluttua.
- Sakkorangaistuksesta ei tule merkintää rikosrekisteriin, mutta se näkyy poliisin tietojärjestelmässä.

Rikoksen nimi	Sisältö	Rangaistus
Huumausaineen käyttörikos	Laiton käyttö, hallussapito omaa käyttöä varten tai yritys hankkia	Sakko–kuusi kuukautta vankeutta
Huumausainerikos	Myynti, välittäminen, luovuttaminen toiselle tai hallussapito/hankinta muuhun kuin omaan käyttöön	Sakko–kaksi vuotta vankeutta
Törkeä huumausainerikos	Suuri määrä tai huomattava taloudellinen hyöty	1–10 vuotta vankeutta

Alkoholi

Alkoholirikkomus

- Rangaistus: sakko
- Tilanne, jossa tarjoaa alle 18-vuotiaalle alkoholia niin, että tämä juopuu ja teko on olosuhteet huomioiden moitittava.

Alkoholirikos

- Rangaistus: sakko – 2 vuotta vankeutta
Koskee alkoholin välittämistä alaikäiselle

Yhteenveto

- Ensikertalaiselle nuorelle seuraamus on yleensä puhuttelu ja huomautus.
- Toistuvista tai vakavista tapauksista seuraamukset voivat olla sakkoja, nuorisorangaistus tai vankeus.
- Nuori pyritään ohjaamaan tuen ja hoidon piiriin mahdollisimman varhain.

Komisario Juhani Malmberg ja poliisikoordinaattori Reetta Vainio Lounais-Suomen poliisilaitos 6.11.2025/
Salon kaupunki/ehkäisevä päihdetyö

Rikosoikeudelliset seuraamukset

Poliisi kirjaa aina alla mainituista rikoksista rikosilmoituksen, vaikka kyseessä olisi alle 15-vuotias (ei rikosoikeudellisessa vastuussa), hävittää laittomat aineet sekä kirjaa takavarikkopöytäkirjat sekä tekee alle 18-vuotiaista lastensuojeluilmoituksen. Päihteiden käyttö on merkityksellinen seikka lastensuojelun toimenpiteiden suuntaamisessa.

NIKOTIINITUOTTEET (nikotiinipussit, sähkösavuke, tupakka, nuuska)

Tupakan myyntirikos

- Rangaistus: sakko – 6 kuukautta vankeutta
- Koskee tilannetta, jossa henkilö myy, välittää tai luovuttaa tupakkatuotteen tai nikotiinestettä alle 18-vuotiaalle.

- rikosyhödyn menettäminen

Laiton tuontitavaraan ryhtyminen (esim. laittomasti maahantuotu nikotiinituote)

- Rangaistus: sakko – 1 vuosi 6 kuukautta vankeutta
- Henkilö kätkee, hankkii, ottaa haltuunsa tai välittää omaisuutta, jonka maahantuontiin liittyy salakuljetus- tai verorikos. Esimerkiksi on hallussa laittomasti maahantuotuja sähkösavukkeita yli 100 kpl. Poliisi kirjaa rikosilmoituksen ja asia etenee syyteharkintaan.

- Lievä tekemuoto: sakko
- Nuorten kohdalla pääasiassa näitä, esimerkiksi laittomasti maahan tuodun nuuskan/sähkösavukkeen ostaminen tai hallussapito.

Salakuljetus (esim. nikotiinituotteiden tilaaminen ulkomailta ilman lupaa)

- Rangaistus: sakko – 2 vuotta vankeutta
- Tavarantoimittajan tuonti tai vienti ilman lupaa, vaikka lupa olisi edellytys.
- Lievä salakuljetus: sakko

ALKOHOLI

Alkoholirikkomus

- Rangaistus: sakko
- Tilanne, jossa tarjotaan alle 18-vuotiaalle alkoholia niin, että tämä juopuu ja teko on olosuhteet huomioiden moitittava.

Alkoholirikos

- Rangaistus: sakko – 2 vuotta vankeutta

Koskee alkoholin välittämistä alaikäiselle

HUUMAUSAINEEET (huumausaineen käyttö, hallussapito, välittäminen)

1. Ensikertalainen, alle 18-vuotias (15–18 v)

- Poliisin puhuttelu: Kiinni jäänyt nuori kutsutaan poliisiin puhutteluun, jossa käsitellään tapahtunutta, nuoren elämäntilannetta ja mahdollista tuen tarvetta. Mukana yleensä myös vanhempi ja/tai sosiaaliviranomainen.
- Suullinen huomaus: Tyypillisin seuraamus. Asia ei etene syyttäjälle eikä rikosrekisteriin tule merkintää.
- Hoitoonohjaus: Poliisi voi ohjata nuoren päihdehoitoon, jos siihen on tarvetta.

2. Toistuvat tapaukset tai vakavampi rikos

- Syyttäjälle eteneminen: Jos nuori jää kiinni uudelleen tai mukana on suurempi määrä huumausainetta (esim. epäily myynnistä), asia etenee syyttäjälle ja mahdollisesti oikeuteen.
- Rangaistukset:
 - o sakko
 - o nuorisorangaistus
 - o vankeus (ehdollinen tai ehdoton; nuorille kuitenkin lievempiä kuin aikuisille)

3. Muut mahdolliset seuraukset

- Ajokortti / mopokortti: voidaan peruuttaa; palauttamisen edellyttää puhtaita huumeseloja Päihdeseuranta
- Opiskelu ja työnsaanti: vaikka rikosrekisterimerkintää ei tulisi, tieto voi vaikuttaa mahdollisuuksiin aloilla, joissa vaaditaan luotettavuutta (esim. turvallisuusala).

4. Rikosrekisterimerkintä

- Merkintä tulee ehdottomasta ja ehdollisesta vankeudesta sekä nuorisorangaistuksesta.
- Tietoja voidaan luovuttaa esimerkiksi luotettavuusarviointiin (opiskelu- tai työpaikat).
- Tiedot poistuvat rekisteristä rangaistuksen laadusta riippuen, aikaisintaan 5 vuoden kuluttua.
- Sakkorangaistuksesta ei tule merkintää rikosrekisteriin, mutta se näkyy poliisin tietojärjestelmässä.

HUUMAUSAINEIDEN RIKOSNIMIKKEET JA RANGAISTUKSET

Rikoksen nimi	Sisältö	Rangaistus
Huumausaineen käyttörikos	Laiton käyttö, hallussapito omaa käyttöä varten tai yritys hankkia	Sakko- kuusi kuukautta vankeutta
Huumausainerikos	Myynti, välittäminen, luovuttaminen toiselle tai hallussapito/hankinta muuhun kuin omaan käyttöön	Sakko- kaksi vuotta vankeutta
Törkeä huumausainerikos		Suuri määrä tai huomattava taloudellinen hyöty 1-10 vuotta vankeutta

Yhteenveto

- Ensikertalaiselle nuorelle seuraamus on yleensä puhuttelu ja huomaus.
 - Toistuvista tai vakavista tapauksista seuraamukset voivat olla sakkoja, nuorisorangaistus tai vankeus.
 - Nuori pyritään ohjaamaan tuen ja hoidon piiriin mahdollisimman varhain.
- Komisario Juhani Malmberg ja poliisikoordinaattori Reetta Vainio Lounais-Suomen poliisilaitos 6.11.2025/ Salon kaupunki/ehkäisevä päihdetyö